

GOOGLE CLASSROOM - "VIRTUAL SINIF" TEXNOLOGIYASI

Botirova Nigora Koyirovna

*Buxoro viloyat pedagoglarni yangi metodikalarga o'rgatish milliy markazi,
Aniq va tabiiy fanlar kafedrasida p.f.f.d., PhD*

Bugungi kunda zamonaviy o'qitish texnologiyalaridan foydalanib o'quv jarayonini tashkil qilish dolzarb masaladir. Ta'limda bulutli texnologiyalardan foydalanish ta'lim samaradorligini oshirishga olib keladi. Maqolada Google classroom - "virtual sinf" texnologiyasi haqida ma'lumot berilgan.

Kalit so'zlar: Kompyuter, texnologiya, o'quv jarayoni, Google Calendar, Google Docs, Gmail, Google xaritalar, Google Sites, Google Translate, Google Classroom.

Сегодня актуальным вопросом является организация учебного процесса с использованием современных технологий обучения. Использование облачных технологий в образовании приводит к повышению эффективности обучения. В статье рассказывается о Google classroom - технологии "виртуального класса".

Ключевые слова: Компьютер, технологии, учебный процесс, Календарь Google, Документы Google, Gmail, Карты Google, сайты Google, Google Translate, Google Classroom.

Today, an urgent issue is the organization of the educational process using modern learning technologies. The use of cloud technologies in education leads to increased learning efficiency. The article talks about Google classroom, a "virtual classroom" technology.

Keywords: Computer, Technology, Learning process, Google Calendar, Google Docs, Gmail, Google Maps, Google Sites, Google Translate, Google Classroom.

Hozirgi vaqtda zamonaviy o'qitish texnologiyalaridan foydalanmasdan o'quv jarayonini tashkil etish mumkin emas. Eng aktual ta'lim va tarbiyani ta'lim oluvchilar kompetentligini rivojlantirish deb atash mumkin qachonki XXI-asr talabasida quyidagi ko'nikmalar va fazilatlar shakllansa: shaxsiy javobgarlik, bag'rikenglik, muloqot qobiliyatlari, o'z-o'zini rivojlantirish qobiliyatlari, fikrlashni rivojlantirish, topish, tahlil qilish, boshqarish, birlashtirish, baholash va yaratish qobiliyati turli xil shakllarda va turli xil usullarda ma'lumot, jamoa bo'lib ishlash qobiliyati, muammolarni hal qilish qobiliyati. Buning uchun ta'lim jarayoniga AKTni qo'llash va boshqa zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanish muhim ahamiyatga ega.

Rivojlangan xorijiy mamlakatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, ta'limni kompyuterlashtirish muammolarida "bulutli hisoblash"ni o'quv jarayoniga joriy etish bu juda yaxshi yechimdir. Hozirgi kunda mashhur bulutli hisoblash atamasi ("bulut hisoblash") 2008 yildan boshlab hisoblash dunyosida qo'llanilmoqda. Bularga talaba

va o'qituvchilar uchun tarmoq xizmatlarini bepul hostingi kiradi. Innovatsion IT ilovalari: Web 2.0 xizmatlari yoki Google-Xizmatlardir. Talabalarni eng yangi IT texnologiyalari bilan ishlashga tayyorlashning yaxshi usuli bu IT texnologiyalardan ta'lim jarayonida foydalanish. Bunda Web-xizmatlar ta'lim oluvchilarning o'zaro munosabatlarini qo'llab-quvvatlovchi tarmoq dasturiy ta'minoti sifatida qaraladi. Ulardan talabalarga ta'lim berish va tarbiyalash jarayonida samarali foydalanish mumkin.

Agar bir necha yil oldin o'qituvchilar ta'lim berish uchun internetdan asosan axborot materiallarini qidirish uchun foydalanilgan bo'lsa, endi internetni yana bir barqaror rivojlanish tendentsiyasi orqali ta'lim quyidagicha beriladi: o'qituvchilar tomonidan o'z resurslarini ishlab chiqish, elektron ta'lim ob'ektlarini yaratish, ularni o'quvchilar o'rganishi uchun tarqatish va ta'minlash. Shubhasiz, bunga pedagogik kurslar yaratish uchun fayllarni tahrirlash va saqlashda mashhur zamonaviy web-xizmatlar yordam beradi.

Tadqiqot obyekti va qo'llanilgan metodlar.

Google internetga ulangan istalgan brauzer oynasida foydalanish mumkin bo'lgan ko'plab ilovalarni ishlab chiqadi va taqdim etadi. Ta'lim sohasida eng ko'p qo'llaniladigan quyidagi Google xizmatlaridir: Google Calendar – onlayn kalendar, Google Docs - onlayn offis, Gmail - bepul elektron pochta, Google Xaritalar - bu xaritalar to'plami, Google Sites - bu wiki-dan foydalangan holda bepul hosting texnologiyasi, Google Translate - tarjimon, YouTube - videoxosting. Bu Google ilovalar ta'lim muassasalari o'qituvchilari va o'quvchilariga samarali muloqot va hamkorlik qilish uchun zarur vositalar imkonini beradi.

Foydalanuvchi nuqtai nazarida ta'limda Google xizmatlaridan foydalanishning asosiy afzalliklari: minimal apparat talablari (majburiy shart - Internetga kirishning mavjudligi); google texnologiyalari sotib olish va texnik xizmat ko'rsatish xarajatlarini talab qilmaydi maxsus dasturiy ta'minot (ilovalarga kirish mumkin web-brauzer oynasi orqali kirish mumkin); Google barcha operatsion tizimlar va mijoz dasturlarini qo'llab-quvvatlaydi, ta'lim muassasalarida talabalar tomonidan foydalaniladi; Barcha Google vositalari bepul.

Google sayt-ta'lim muhiti sifatida

Google xizmatning texnik imkoniyatlari bepul xostingga va wiki-texnologiyaga asoslangan. Va bu saytda to'liq huquqli elektron o'quv muhitini yaratish uchun etarlidir.

Keling ta'lim muhitini yaratishda Google sayt xizmatning funksiyasidan qanday foydalanish mumkinligini qisqacha ko'rib chiqaylik. Muhimi bu HTML sahifalar yaratish imkoniyatidir. Sahifa muharriri Google Docs, Google Calendar kabi boshqa Google ilovalaridagi ma'lumotlar, Picasa albomlari, YouTube video xosting qo'shish imkonini beradi.

Google saytning yana bir muhim afzalligi bir nechta foydalanuvchilar birgalikda ishlash qobiliyatidir. O'qituvchi sayt egasi sifatida kirishni tashkil qiladi va talabalar saytga hammuallif sifatida kirishadi. Barcha vakolatli a'zolar sahifalarni tahrirlashi, sharh qoldirishi va fayllarni ilova sifatida qo'shishi mumkin.

Masofaviy o'qitishni tashkil etish uchun quyidagi imkoniyatlar yetarli: o'quv materialini tuzish, sayt navigatsiyasini tashkil etish, resurslarga (ilovalarga) havolalarni joylashtirish; almashish, talabaning saytdagi harakatlari haqidagi ma'lumotlarni kuzatish.

Zamonaviy darslarni tashkil qilishning samarali vositalaridan biri bu "virtual sinf" texnologiyasidir. Ta'limni axborotlashtirish jarayonida "virtual ta'lim" texnologiyasi elementlarini kundalik hayotga faol joriy etish, Google Classroom imkoniyatlaridan foydalanish ta'lim olishni takomillashtirishga olib keladi. Raqamli texnologiyalardan foydalanish talabalarni fan doirasida bilim va ko'nikmalarini mustahkamlaydi. [4]

LMS (Learning Management System)- bu onlayn o'quv materiallarini loyihalashda yordam beradigan dastur. Bugungi kunda o'qituvchilar uchun eng qulay LMS bu Google Classroomdir.

Google Classroom - bu o'quv muassasasi uchun zamonaviy bulutli platforma ta'lim jarayonidir. Ushbu platforma sizga quyidagilarni tashkil qilish imkonini beradi. Hamkorlikka asoslangan samarali o'quv faoliyati o'qituvchilar va talabalardir.

Bepul Google Glass vositasi- o'qituvchilar va talabalar o'rtasida o'zaro ta'sir qilish vositasidir. Google Glass orqali o'qituvchilar kurslar, talabalarga topshiriqlar va sharhlar yuborishni tashkil qilishlari mumkin.

Google Classroom asosan o'quvchi va o'qituvchilarning hamkorliklari uchun Google Apps xizmatidan foydalanadigan **ta'limni boshqarish tizimi** yoki LMS.

Google Classroom LMS sifatida ishlatiladigan ilovalardan biridir. Google Classroomni o'rnatish va sozlash juda oddiy. Barcha ma'lumotlar Google serverlarida: YouTube video darsliklari, Google Diskdagi elektron darsliklarda saqlanadi.

Google Classroom ta'lim muassasasi va o'qituvchilarga sinf a'zolari bilan xavfsiz muhitda bo'lishish va muloqot qilish uchun virtual sinflarni yaratish imkonini beradi. Administrator sozlamalariga bog'liq holda, o'qituvchilar sinflar yaratishlari yoki ular uchun yaratilgan ommaviy klasslarga ega bo'lishlari mumkin.

O'quvchilar yozma topshiriqlarni Google Docs orqali bajaradilar. Kurslar yaratilgandan va kirish parollari tarqalgandan so'ng o'quvchilar, onlayn ish boshlashadi. Kursga e'lonlar, topshiriqlar qo'shishingiz, savol berishingiz mumkin (bu holda savol butun guruh tomonidan muhokama qilinishi mumkin, o'quvchilarga bir-birlarining javoblariga sharh berish imkoniyatini berish orqali).

E'lon -bu fayllarni birlashtirishingiz mumkin bo'lgan oddiy matn qaysiki Google Driveda joylashgan yoki YouTube videolari va tashqi manbalarga havolalar (saytlar va boshqalar). Google Docs formatidagi barcha fayllar bitta faylda saqlanadi. Faqat o'qish

uchun tinglovchilar uchun mavjud yoki har bir foydalanuvchi o'zgartirishi (tahrirlashi) mumkin bo'lgan o'z nusxasi taqdim etiladi. Foydalanuvchi Google Docs-da ishlashi mumkin (yaratishi mumkin matnli hujjat), shuningdek onlayn taqdimotlar yoki elektron jadval yaratishi mumkin.

Google Classroom foydalanuvchiga aslida qog'ozsiz ishga o'tishga imkon beradi, o'quvchilar guruhini takomillashtirish va ta'minlash, o'quvchilar uchun tabaqalashtirilgan ko'rsatmalar, vaqtni tejash, qog'ozni tejash va sinfning virtual modelini chizadi.

Google classroomning afzalliklari

Oddiy sozlash. O'qituvchilar kurslarni tashkil qilishlari, talabalar va boshqa o'qituvchilarni taklif qilishlari mumkin. Kurs lentasida e'lonlar va savollar, topshiriqlarni nashr etish qulay.

Vaqt va qog'ozni tejash. O'quv jarayonini rejalashtirish, kurslar yaratish, vazifalarni tarqatish va talabalar bilan muloqot qilish – bularning barchasi bitta xizmatda amalga oshirilishi mumkin.

Qulaylik. Ta'lim oluvchilar topshiriqlarni kurs tasmasi, "ishlar ro'yxati" sahifasida yoki taqvimida ko'rishlari mumkin. Barcha materiallar avtomatik ravishda Google Диск papkalarga qo'shiladi.

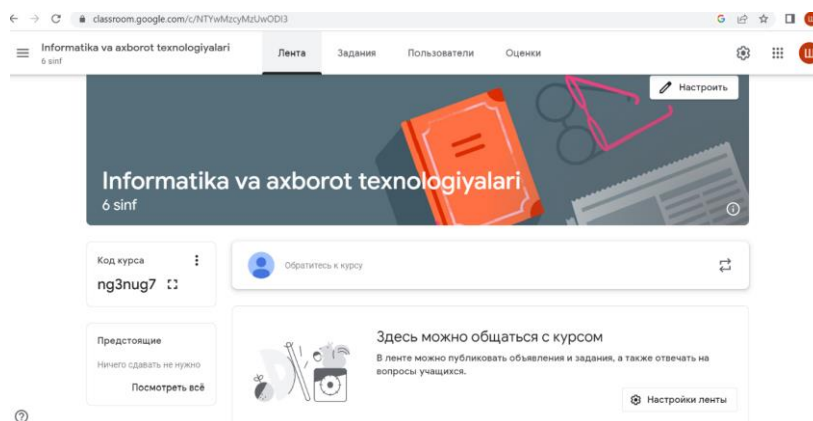
Samarali aloqa. Sinfda o'qituvchilar topshiriqlar berishlari mumkin, e'lonlarni yuborish va munozaralarni boshlash, talabalar esa materiallar almashishadi, kurs lentasiga sharhlar qo'shishadi va elektron pochta orqali muloqot qilishadi. Taqdim etilgan ishlar to'g'risidagi ma'lumotlar doimiy ravishda yangilanib turadi, bu esa quyidagilarga imkon beradi: o'qituvchilar topshiriqlarni tezda tekshiradilar, baholaydilar va sharhlar qo'shadilar.

Ommabop xizmatlar bilan integratsiya. Classroomda siz Google bilan Hujjatlar, Taqvim, Gmail, Drive va Shakllarda ishlashingiz mumkin.

Mavjudligi va xavfsizligi. Kurs bepul xizmatdir. Unda Reklama yo'q va talabalar ma'lumotlardan marketing maqsadlarida foydalanmaydi.

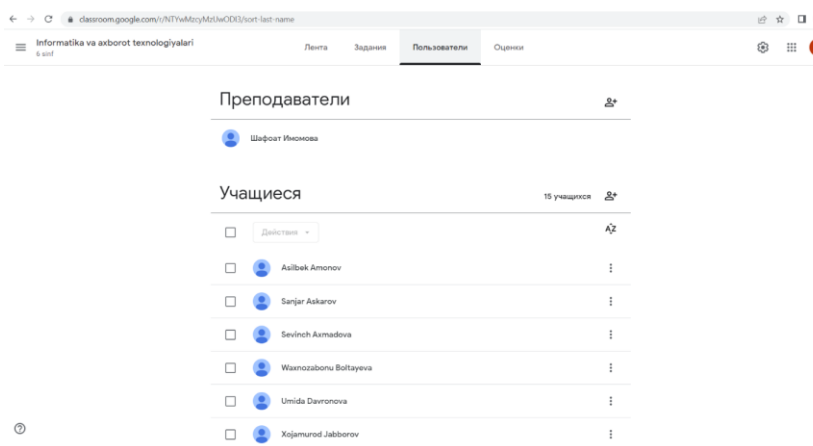
Olingan natijalar va ularning tahlili

Google Classroomda 6-sinf Informatika va axborot texnologiyalari fanidan kurs yaratildi.

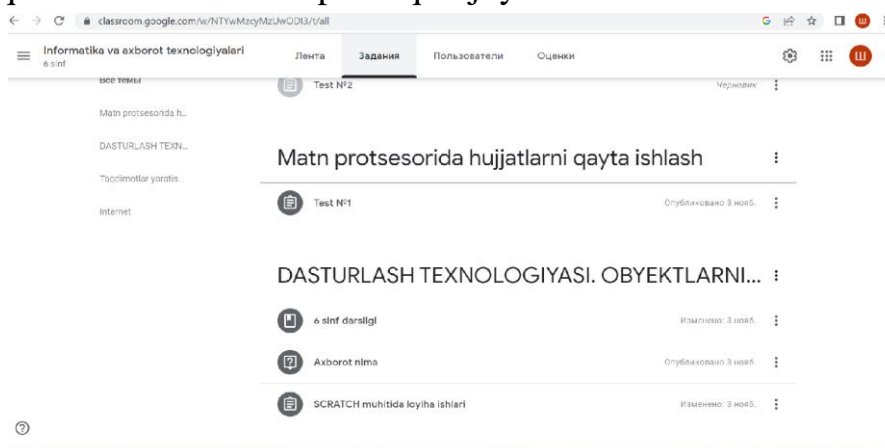
1-rasm. Informatika va axborot texnologiyalari kursi.

Kursga o'quvchilar biriktirildi.

3-rasm. O'quvchi taklif qilish oynasi.

Kursga o'quv materiallari va topshiriqlar joylashtirildi.

4-rasm. Kursga o'quv materiallari va topshiriqlarni joylashtirish.

Xulosa: Xulosa qilib aytganda Google Classroom o'quv dasturini tashkil qilish uchun keng imkoniyatlarni taqdim etadi. **Jarayon:** Google Classroom xizmatiga kiring – maxsus kurs yarating, fanlar bo'yicha turli kurslarni qo'shing, o'quvchilarni sinfga taklif qiling, sinfda topshiriqlar yarating, o'quvchilarga topshiriqlarni baholang va qaytaring. Google Class yordamida siz turli xil o'quv faoliyatini ham individual, ham

guruhli tashkil qilishingiz mumkin. Google Classroom platformasidan foydalanish ta'lim mazmunini yangilashga, kengaytirishga yordam beradi. Pedagogik texnologiyalar, tabaqalashtirilgan ta'lim texnologiyasini amalga oshirish, shuningdek, masofaviy ta'limni tashkil qilishga ham yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. О.Е. Саенко «Организация и содержание методической работы в колледже». Настольная книга заместителя директора, методиста, преподавателя, Москва, 2007, с.227 – 229
2. А.Козыбай, Р.Каимова «Новые образовательные технологии», Издательство Фолиант, Астана – 2015, с.75-94
3. Е.С. Полат, М.Ю. Бухаркина «Современные педагогические и информационные технологии в системе образования», Москва, Издательский центр «Академия», 2007. с. 123-125
4. Е.С. Полат, М.В. Моисеева, А.Е. Петров «Педагогические технологии дистанционного обучения», Москва, Издательский центр «Академия», 2007. с. 214-216
5. Бердиева С.М., Имомова Ш.М. Использование инновационных технологий на уроках информатики// Наука, техника и образование. 2018. № 10 (51). С. 28-31.